

Berber terepen



Az Obira-oázis egy százméteres dűnéről

A ferihegyi repülőtéren még csak én sejtem, hogy milyen kaland előtt állunk, este a Djemaa el-Fna főtéri kifőzdében falatozva már a többiek is. Az utcai kifőzdék, a bazár és a mutatványosok látványa mindenkit megigéz. Európához szokott érzékszerveinket vadonatúj és intenzív benyomásokkal szoktatjuk a marokkói világhoz.

A másnapi városnéző túránk során sajnos nem látszanak a Magas-Atlasz hófödte csúcsai, de már csak egyet kell

aludni, és terepjárókba szállunk, hogy közelebből szemléljük meg a berber lakta vidéket. Marrakesh egyik legregebbi szállodájában, a Hotel Aliban már sok világutazó és Afrika-expedíció megfordult, így a recepciós ügyet sem vet az épület elé parkoló Land Rover Defender 110-es terepjárókra. Bezzeg mi. Végre megtudjuk, hogy milyen is a Landy-ézés, azaz a világ egyik legklasszikusabb terepjárójának használata.

A Moulay Ibrahim-szurdok felé vesszük az irányt, nekem Asni faluig ismerős a táj. A nyári buszos utakon itt szállunk át a teherautók platójára, mely Imlilbe szállít bennünket, Mohammed házához, a Toubkal-túra kiindulópontjához. Szemeim már a

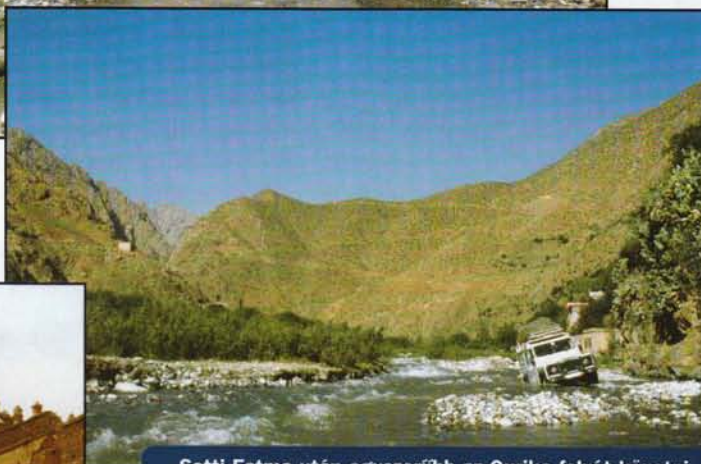
teherautókat keresik, de ehelyett mi hajtunk le az útról, hogy az Imlil felé vezető völgyel párhuzamosan haladjunk a Magas-Atlasz hatalmas csúcsai és kopár gerincei felé. A Kick-platón találkozunk az első félnomád berber törzs, a sluh tagjaival, majd magunk mögött hagyjuk az Ourika-völgyet és a jól ismert, 2260 méter magas Tizi-n-Tichka hágót is. A hágón túl már az igazi „Dél”, azaz Marokkó kősvatagainak világa köszönt minket. Érintetlen és kopár tájakon utazunk és nagyon sok idő eltelik, amíg autót látunk.

Délután érkezünk Teoluet (1800 m) városkába, ahol megebédelünk és megnézzük az itteni Elglaoui kashbát. A kashba egy palotasze-

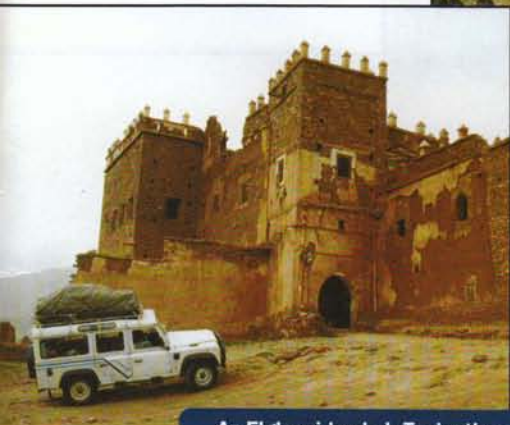
rű agyagvár, mely egészen 1956-ig szolgált az erős glaoui törzs központjaként. Ez már a kashbák útja, ahol az Ounila vádi száraz völgynek végében fekvő Ait Benhaddou a leghíresebb mind közül. A Magas-Atlasz és a tőle délre fekvő Sarhro-hegység közt elterülő Ouarzazate eredetileg egy francia helyőrség volt, de hiába a Taourirt kashba, a várost a filmgyártás és a Párizs-Dakar-rali tarja el. Skouráig egy kicsit betonúton utazunk, majd újra terepen, poros, hegyvidéki utakon haladunk, melyek a 4071 méteres Ighil M'Goun csúcs alatt kanyarognak. A táj kietlen, de mégis lakott. Imi-n-Oulaoun után az Ait Zaghar folyó száraz medrében barlanglakások



Átkelés egy folyón, Asni után



Setti Fatma után egyszerűbb az Ourika folyót követni



Az Elglaoui kasbah Teoluetben

mellett haladunk el. A semmiből előkerül egy látszólag több száz éves néni, az ait itto törzs helyi képviselője és egy homokozóvdőrből tojásokat árul. Pigeusokat idéző termete ellenére hamar kiosztja vezetőinket és nem enged a tojás árából. Talán valami ritka sárkány tojásait árulja, érvelek a néni mellett.

Újra a Magas-Atlaszban vagyunk, és a „rózsák völgyének” is nevezett Qalat M’Go-un szűk völgyében utazunk, de közben a 1834 méter magas Tatrarate-platónál megál-

galmas szakaszának a bejáratában fekszik. A szurdok felső végéig próbálunk menni, hogy a szokványos turistaútvonallal szemben, északról érkezzünk a Todra-szurdokba. A vidékre a hammada, azaz a kősisivatag jellemző. A hammada többek szerint olyan, mint ha egy centrifugára állított mosógépen járnánk a vidéket. Mindenesetre megéri, mert útközben különleges formájú sziklák és kashbák mellett haladunk el, majd mandula- és fügefák közt utazunk tovább Msemrir faluig,

amely után kopár völgyben verünk tábor. Nutellás kenyérből álló, kiadós reggelink elfogyasztása után úttalan-utakon indulunk tovább Msemrir faluból. Ez is egy ősi útvonal, melyet a helyi nomádok rendszeresen használnak, de az autó rugózásának nem tesz jót. Hatalmas, gömbölyű köveken egyensúlyozunk, mire elérjük a 2621 méteres tengerszintmagasságon fekvő Tiz-n-Tizgui hágot, ahol nemcsak foszszliákat találunk, de az ait atta törzs tagjait is. Egyikük számárhátra pakolt kiskecskéket visz a piacra, felesége csak szimplán bámészkodik. Rég látott errefelé fehér embert, pláne autóval. Fotózási célból és néprajzi érdeklődésem kielégítésére a közeli dombon álló sátruk felé ve-

szem az irányt, de a hatalmas pásztorkutyák megfutamodásra készítetnek, így óvatosan lehátrállok a dombról, miközben folyamatosan a „Szép kutya, okos kutya, nem harap a kutya!” életmentő szöveget mormolom.

A Tamtatoucht-hágó után már simább terepen érünk a Todra-szurdok 300 méter magas, függőleges sziklafalai közé. Gyalogosan járjuk be a gyönyörű szurdokot, mely nem hosszú ugyan, de annál látványosabb. A hatalmas falak csaknem függőlegesek, és gyakran sziklamászók vagy Korbi gya-akorol rajta. Ebédünket már a tinerhiri páлмаerdőben fogyasztjuk, majd irány a Szahara. A hammada milliárdnyi apró kavicsából álló kősisivatagán keresztül haladunk egészen Merzouga sivatagi városába. Már itt észleljük a közelgő homokvihar jeleit.

Ez az útvonal szintén minden évben szerepel a Párizs–Dakar-rali útvonalában, de homokvihart még ők sem nagyon láttak. Túravezetőink körében legendaként kering a történet az Erg Chebbi homokviharából ki-menekített csapatról. Merzouga mintha az isten háta mögött volna, az utolsó lakott helyek egyike Algéria és a Szahara könyörtelen sivataga felé. Merzouga mellett emelkednek az Erg Chebbi homoksisivatag látványos dűnéi, melyek magassága a 200-300 métert is eléri. Elfoglaljuk szállásunkat egy egyszerű vendégházban, majd teveháton indulunk a dűnék felfedezésére.

Esik az eső (!), így aránylag könnyen haladunk a dűnék közt fekvő Obira-oázis felé. Nourdinne, a tevehaj-



Kislány az ait atta törzsből



Ait itto törzsbéli asszony

csárok és én már a sötétben gyaloglunk, de a mindössze öt kilométeres távot rendesen megszenvedjük. Dűnéről le, dűnére fel toronyiránt. Kezdetben a GPS, majd a csillagok vezérelnék. Kora hajnalban egy rövid túra keretében felgyaloglunk az Erg Chebbi egyik legmagasabb, közel száz méter magas dűnéjére. A finom homokban nem könnyű felfelé kapasz-

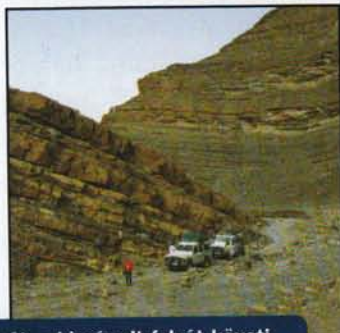
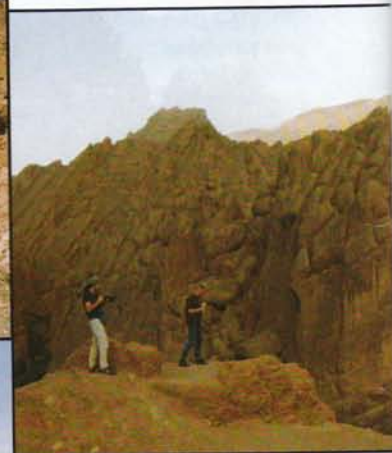
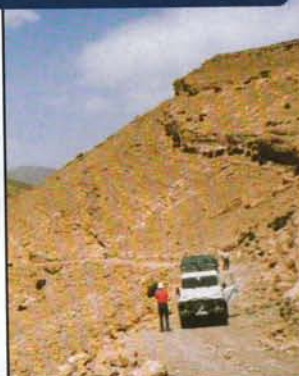
idézi. Nem véletlen tehát, hogy néhány éve itt forgatták a Múmia című amerikai film számos jelenetét. Napfelkelte után összeszedjük a csapatot, és tevékkel visszatérünk Merzougába. Többen fagylaltot és jégkrémet követelnek... A reggeli után beszállunk terepjáróinkba, és Taouz oázisának érintésével magunk mögött hagyjuk a civilizációt. Elhagyjuk az utakat és a lakott településeket, hogy az algériai határ

mentén autózzunk. Az Oued Rheris folyó félszáraz medrén átkelni nem kis mutatvány, és magányos autósok nem sok eséllyel kísérlék meg. Mintha a Duna kiszáradt medrét készülnénk átszelni egyik rakparttól a másikig. Középen sós iszap, a második autó bele is süllyed, de kitoljuk. Igaz, közben térdig süllyedünk az iszapban. Utunk leírhatatlanul szép hegyek és gigantikus kanyonok közt vezet; a vidék valóban Colorado tájaira emlékeztet. Dél körül egy olyan kútnál ebédelünk, amit még a kimondottan szaharai bolyongásokra kiadott térképek sem jelölnek. Nemsokára egy várromhoz érünk, mely a hangzatos Oubahlou nevet viseli, és teljesen la-

katlan. Fura hangulata van, ami elég meggyőzően tükrözi a sivatagi érzést.

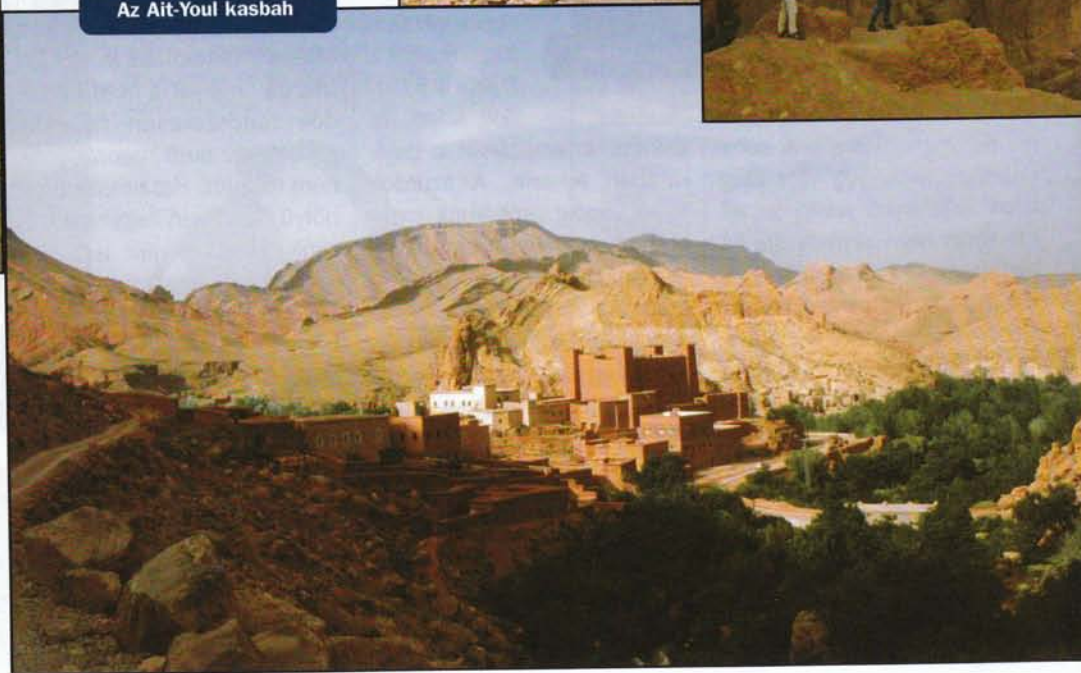
Immáron a széles Draa-völgyben autózzunk, ami egykoron a legnagyobb szaharai folyó lehetett. Már látjuk a Zagora-oázist, ami Ouarzazate városához hasonlóan csupán egy helyőrség volt a francia gyarmati időkben, de mára egy kb. száz kilométer hosszan elnyúló oázist rejt magában. A település az utóbbi évtizedekben fejlődött fontos oázisvárossá. A gyönyörű pálmaerdőket elhagyva áthaladunk a drámai hatású Tizi-Beni-Selmane hágón, majd megérkezünk Oulad Driss városába. A kisváros legfőbb nevezetessége egy kisebb kasbah és a benne kialakított múzeum, mely a környéken élő népek életébe enged bepillantást. Meglepe-

2146 méteres magasságban



Az út a kiszáradt folyót követi

kodni, de a fáradságot mindenképpen megéri a túra, mert egy fantasztikus sivatagi napfelkelte látványát csodálhatjuk meg. Nagyszerű tájkép bontakozik ki előttünk, szinte a Szahara kellős közepén érezhetjük magunkat. A dűnék formája, nagysága és színe egyaránt az algériai nagy homoktengereket



tésként egy gyönyörű kempingben alhatunk.

Reggel egy csoportkép kedvéért megállunk az Erg Lihodi homokdűnéknél, majd M'Hamid oázisban feltankoljuk ivóvízkészleteinket, és a Szahara egyik legnagyobb és legszelebb vádjában, a Draa kiszáradt medrében haladunk tovább. A termékeny folyóvölgytől néhány száz méterre eltávolodva már a környék teljesen kőszivattyú és pár akáciafa veszi át a datolyapálmák helyét. 52 nap távolságra vagyunk a Maliban fekvő Timbuktu városától – tevével...

A Draa folyó kiszáradt medrében vezető utat csak tapasztalt vezetőink ismerik. Hiába a keréknyomok, az út többször elágazik. Itt még ezerrel előz a francia turisták által vezető nélkül bérelt vadiúj Toyota Land Cruiser.



A Todra-szurdok felé

Röhögnek, mi szívjuk a port. Sofőrünk csak mosolyog, ő már tudja, miért. A Chagaga homodűnék közti átkelést követően egy plató mellett haladva döbbenünk rá, hogy egy hajdani tenger alján autókázunk. Mindent elborít a Devon kori fekete mészkő, benne a hajdan élt tengeri állatok fossziliáinak ezrei. Nem bírjuk ki, megállunk gyűjtögetni. Távolságban terepjáró várakozik, de még sokáig főnek a napon, mire elindulunk. A

franciák belefutottak a rali útvonalába, és a rengeteg keréknyom megzavarta őket. Innentől ők szívják a port, mögöttünk. Az időszakos Iriki-sóstó medre természetesen csontszáraz, de ez Hussein cseppet sem tántorítja el attól, hogy fűben-fában orvosságot keressen. Hamarosan talál is pár száraz kórót, mely elmondása szerint kiválóan alkalmas a gerincfájdalmak és az ezzel szorosan összefüggő impotencia kezelésére. Én a szárított és porrá őrölt szopósegérré esküszöm, de a tapasztalt berber „patikust” nem lehet meggyőzni. Igazát bizonyítandó, különböző tornamutatványokkal szórakoztatja a csapat lánytagjait. Ismét a Dakar-rali útvonalán haladunk, ami abból látszik, hogy a korábbi egy keréknyomból hirtelen száz lett. Enduro motorosok előznek, akik talán már a jövő januári futamra készülnek. Foum-Zguid város előtt egy katonai ellenőrző ponton haladunk keresztül. Hiába, közel az algír határ. Ez már az Anti-Atlasz, és nemsokára felkapaszkodunk a 2092 méter magas Tizi-n-Test hágóra, hogy visszatérjünk a Magas-Atlasz északi oldalára. A Nfiss-völgyében, a Toubkal régió fenyőerdeiben haladunk egészen Asni faluig, ahol már megfordultunk túránk elején. Egyre jobb utakon térünk vissza lassan a civilizációba, azaz Marrakesh városába. Fáradtan, de élményekkel tele győzködjük a közlekedési rendőrt, hogy engedje be autóinkat a Hotel Ali elé, majd irány a főtéri kávézó...

Hiába vagyunk arab országban, utazásunk során csak most találkozunk ismét arabokkal, hiszen a berber a hegyekben és a Szaharában laknak...

Buzás Balázs
a Baraka túravezetője

Túrabakancsok

gyártása
forgalmazása
javítása

MAUNA
Outdoor Footwear

P&M's
FÉRFI CÍPO

2626 Nagymaros, Rákóczi u. 102. ■ Tel.: 06-30/914-6091

BARAKA

**JÁRJ VÉGÉRE
A VILÁGNAK!**

Baraka Utazási Iroda

3525 Miskolc, Kazinczy u. 2. * Telefon: (46) 509-440
Fax: (46) 509-441 * E-mail: iroda@baraka.hu * www.baraka.hu

www.e-lastminute.hu

Utazási irodák
lastminute ajánlatai
az Interneten.

KÖNYVKERESŐ

Magyarország legnagyobb virtuális könyvesboltja

www.konyvkereso.hu